

WOENSDAG, den

28sten FEBRUARIJ.

Nieuwe Surinaamsche Courant.

PARAMARIBO.

Levensschets van de Koningin Hortensia.

(Uit een Fransch Tijdschrift.)

Napoleons aangenomen dochter, Hortensia, heeft opgehouden te lijden. Het zal dus niet onaangenaam zijn eenige bijzonderheden te lezen aangaande deze, in zoo vele opzichten belangwekkende vrouw, wier lotgevallen, zoo schitterend en zoo kort van duur, nogtans niets dan eene lange reeks van onheilen waren.

Hortensia Eugénia de Beauharnais, Koningin van Holland, Hertogin van St. Leu; was geboren te Parijs op den 10den April 1783 in het huis harer moeder Josephine Tascher de Lapagerie, die gehuwd was met den burggraaf Alexander de Beauharnais. Eenige jaren later, namelijk in 1787, ontstond tusschen Mevr. de Beauharnais en haren echtgenoot oneenigheid, waarop Josephine, die door hare grootmoeder werd terugverlangd, naar Martinique toog en hare dochter, destijds nog een kind, met zich mede nam.

Mevr. de Beauharnais, uit de kolonie terugkomende, plaatste Hortensia in de vermaarde kostschool van St. Germain, onder beheer van Mevr. Campan; Eugene werd insgelijks te St. Germain geplaatst en wel bij den onderwijzer Mestro. Zes maanden daarna werd Mevr. Campan verzocht aan de beide kinderen te kennen te geven, dat hunne moeder Bonapartes gemalin zouden worden. In hunne onwetendheid van de toekomst, betoonden dezen zich, op het vernemen dat zij eenen schoonvader stonden te ontvangen, zeer bedroefd. Na het gebeurde van 18 Brumaire werd Hortensia van de school genomen en verliet zij hare moeder niet verder. Op de Tuilerien werd haar eene kleine, eenvoudige gestoffeerde kamer aangewezen. Nog zoo jong verplaatst in het midden van een nieuw hof, geheel zwijmelend van de overwinningen des eersten konsuls, haren schoonvader, veranderde zij niets in hare gewoonte van werkzaamheid en nuttige uitspanning. Een stuk van eenen door M^{rs}. Campan, toen ter tijd aan hare lieve leerling geschreven brief is aardig om thans gelezen te worden, nimmer van de daarin voorkomende vermelding der schone hoedanigheden en eenvoudige geaardheid der Koningin. »Ik herinner mij nog, mijn engel, (zoodanig noemde haar deze beroemde schoolhouders) uwe eerste en regtmatige beduchtigheid wegens den onverwachten gang van uw lot; ik herinner ook u daaraan. Het was een, later maar al te zeer verwezenlijkt vorgevoel. Herinnert gij u dat neerslagtige gelaat, waarmede gij tot de arme Adèle (Mevr. de Broc) en mij zeidet: »Mijn schoonvader is eene komeet, waarvan wij slechts de staart zijn en wij moeten hem volgen, zonder te weten waarheen hij ons voert. Zal het voor ons geluk, of voor ons onheil wezen?»

Reeds hadden degenen, die destijds tot de bloem van Frankrijk werden gerekend, om de hand van Hortensia aangezoekt; zij echter had de partijen, welke men haar voorstelde, steeds afgewezen. Napoleon, die zijnen broeder Lodewijk als eenen zoon beschouwde, omdat hij hem in zekeren zin had opgevoed, wenschte vuriglijk hem zijne schoondochter ten huwelijk te geven, terwijl de kinderen, welke uit die twee, aan hem even dierbare personen mogten voortspuiten, door hem zouden worden geadopteerd. Gelijk bij vorstelijke personen meestentijds het geval is, werd in dit huwelijk de staatkunde misschien meer geraadpleegd dan de geheime gevoelens der jonge lieden. Hoe dit zij, deze echt werd den 7den Januarij 1802 des morgens ten 1 ure in de kapel der Tuilerien, in bijzijn van Napoleon, Josephine en de konsuls Le Brun en Cambacères voltrokken.

Lodewijk telde naarwelijks 21 en Mlle de Beauharnais niet meer dan 18 jaren, en evenwel was die vereeniging, ofschoon schijnbaar gepast, eene bron van eindeloos verdriet, waarover zij zich trachtte te troosten door zoo veel goed mogelijk te stichten. Armand de Polignac, de markies de Rivière en Lajolais, die in de zamenzwering van George Cadoudal betrokken en ter dood ver-

oordeeld waren, hadden het behoud van hun leven eeniglijk te danken aan de dringendesmeekingen van de Prinses Lodewijk, die hunne zaak voor Napoleon bepleitte.

Mevr. Lodewijk baarde eenen zoon en vervolgens nog eenen die door Paus Pius VII, na de zalving van Napoleon, te Fontainebleau werd gedoopt. Tot daartoe waren die beide kinderen bestemd om in het rijksgedebiet op te volgen, een waarlijk schitterend vooruitzicht. Maar bij deze snelle schreden der fortun bleef Hortensia altijd dezelfde. Onder al die keizerlijke praal, waardoor zelfs de groote geest van Napoleon zich had laten verblinden, toen zijn roem dezelve zoo weinig behoefde, bleef zij steeds nederig, natuurlijk, en gaf door de eenvoudigheid harer ziel een ander voorkomen aan hare gedwongen uiterlijke grootheid. In 1800 door het lot op den Hollandschen troon geplaatst, gevoelde zij zich ongelukkig door hare verheffing zelve, en zij verborg dit leed niet, want zij moest Frankrijk en hare moeder verlaten. In de maand Mei 1807 trof in Holland het grootste onheil, dat het hart eener moeder kan treffen, het hart van Hortensia. Haar oudste zoon overleed. Dit kind was ongemeen vrolijk; Napoleon hield zeer veel van hetzelfde. Op zekeren dag, dat hij revue had gehouden, lag hij zijnen hof en degen op eenen stoel in zijn kabinet. Wetende dat hij zijns ooms lieveling is, neemt hij den degen en hangt dien om den hals, zet den vermaarden hof op het hoofd, die hem tot aan den kin over het gezigt zakt, en stap met veel achtbaarheid den keizer achterna, terwijl hij, zijne stem verheffende, eenen tamboer der oude garde nabootste; Napoleon was door dat tooneel uiterst aangedaan en omhelsde den kleinen geweldmaker teederlijk.

Te 's Gravenhage, Utrecht of Amsterdam kon laster nimmer bij de Koningin ingang vinden, waarschijnlijk omdat zij zelve veel was gelasterd, en omdat zij, beter dan iemand anders, wist hoe vele valsche beschuldigingen haat kan uitdenken om iemand die men vijandig is in het ongeluk te storten. Zij hoorde niet gaarne van anderen kwaad spreken. Toen op zekeren dag eene harer Hollandsche staatsdames vrouwen wilde hekelen, welke de Koningin bij zich had, en die door deze staatsdame met den naam van *orangiste* of *revolutionnaire* werden bestempeld, antwoordde zij: »M. droogjes: »Mevrouw, ik ben hier vreemd aan alle partijen; ik ontvang een ieder even goed, omdat ik gaarne van een ieder goed denk, en ik gevoel eene onaangename gewaarwording slechts bij hen, die van anderen kwaad spreken.

Het tijdstip der echtscheiding naderde; Josephine's moed stond op de hardste proef gesteld te worden. Gevoelende dat zij de vertroosting van hare dochter zoude behoeven riep zij haar tot zich. Op dat oogenblik dan ook nodiger geworden zijnde bij hare moeder dan bij haren echtgenoot, scheide zij van hem, daar ook de Koning zelf die scheiding wenschte.

In het voorjaar van 1813 reisde zij naar de baden van Aix in Savoye en nam Mevr. de Broc, benevens eenige andere personen van haar huis, met zich. Op zekeren ochtend, na het ontbijt, het was den 10den Junij, plaatste zij zich in eene kales en rigtte den togt naar den bekoorlijken waterval van Gresy, op twee mijlen van Aix gelegen. Men laat het rijtuig op den weg staan en nadert tot aan den voet van den molen, die door het bergwater in beweging wordt gehouden. Ten einde den stortvloed in zijne volle geduchtigheid te beschouwen moest men eene plank overgaan die over eene snelvlietende beek was gelegd; de koningin was, met de snelle voeten eener hinde, in eenen oogwenk aan de overzijde; Mevr. de Broc volgt haar, doch de voet glijdt uit en zij verdwijnt in de draaikolk. Na onbeschrijfelijk pogingen vond men Mevr. de Broc terug, maar niet dan als een gekneusd en verseurd lijk. Hortensia's wanhoop was niet te schetsen. Te Aix teruggekomen vond hare smart slechts leniging in nieuwe weldaden; zij dacht de herinnering aan hare vriendin niet beter te kunnen vereeuwigen dan door het oprigten van een gasthuis voor de armen der stad.

Na de gebeurtenissen van 1814 was de belangstelling, welke het edele gedrag der koningin den verbonden mogendheden inboezemde, zoo groot,

dat zij haar van hare familie wilden afzonderen en haar een onbezorgd lot verzekeren; maar zij wees het voorregt van de hand om niet zoo ongelukkig te zijn als de overige leden haars gezins. Wat mag dan de beweegreden geweest zijn, dat zij in 1814 de bij het traktaat van Fontainebleau aangewezen bezittingen en waarvan men het hertogdom St. Leu vormde, aannam? De toekomst harer kinderen, wezens die te dierbaar waren, dan dat zij niet eene alles afdoende bedenking zouden uitmaken op een oogenblik, dat dit traktaat van Fontainebleau hen alles ontroofde.

Kort na de nederlaag bij Waterloo verliet Hortensia Malmaison voor altijd, na aan den Keizer een eenig vaarwel gezegd en hem gesmeekt te hebben het eenige voorwerp van geldswaarde dat zij bij zich had aan te nemen een halsieraad namelijk dat op 80,000 fr. was geschat, hetzelfde dat Napoleon, terstond bij zijne komst op St. Helena, aan den Heer de las Cases toevertrouwde, uit vrees dat het hem mogt ontnomen worden, gelijk men reeds ten opzichte van zijn geld en zijne kleinoodien had gedaan.

Weldra echter dreigde de tegen de hertogin van St. Leu los gelaten haat tot geweld over te slaan. Naauwelijks was zij wedergekeerd, of zij ontving een, in onbehoefte bewoordingen gesteld en met den naam van *Mufling* (*gouverneur van Parijs*) onderteekend, bevel, waarbij zij werd gelast, de hoofdstad in den tijd van 21 uren en Frankrijk in drie dagen te verlaten. Na zoo vele schokken was de rust de eenige behoefte der Koningin geworden; zij vestigde dus de oogen op Zwitserland en besloot daar in ballingschap hare dagen te slijten. Te Dyon poogden lieden, die op den weg verborgen lagen, zonder dat men ooit heeft vernomen door wie zij waren uitgezonden, haar op te ligten, om haar gevangen te houden. Te Genève wilde men haar noch vergunnen te blijven, noch hare reis te vervolgen. Zij herinnerde zich toen het door haar te Aix gestichte gasthuis; de bewoners dier stad hadden haar niet vergeten. Daar wachtte zij het besluit, hetwelk den verbonden mogendheden mogt behagen ten haren aanzien te nemen, toen onverwacht een zending van haren koninklijken gemaal met eene regterlijke uitspraak voor haar verschijnt, waarbij zij genoodzaakt werd zich van haren oudsten zoon te scheiden. Eindelijk verkrijgt zij een paspoort, het verlot bevattende om Zwitserland door te reizen en zich op den oever van het meer van Konstans een verblijf te kiezen.

Daar, in eene nederige woning, Arenenberg genaamd, maakten een zoon, harer waardig, wier naam met al wat het keizerrijk groots vertoonde was verbonden geweest, benevens een klein getal getrouw gebleven vrienden en van tijd tot tijd ettelijke bewoners der omliggende kasteelen, de eenige bezoekers van haar landhuis uit.

Reeds sedert twee jaren was de koningin aangegepen door de wreede ziekte, die haar onmerkbaar ten grave sleepte. Toen de aanslag te Straatsburg voorviel kreeg zij daarvan eerst kennis uit de nieuwsbladen. Naauwelijks gehoord hebbende, dat haar zoon in hechtenis was genomen, reisde zij in het strengste incognito met postpaarden naar Viry, bij de hertogin van Ragusa, hare vriendin, ten einde beter in de gelegenheid te wezen om ten behoeve van haren zoon werkzaam te zijn; doch zoodra zij haar voornemen had te kennen gegeven ontving zij den last om op staanden voet terug te keeren. Te vergeefs stelde Mevr. Salvage de Faverolles, die haar vergezelde, aan den raads-president; den heer Molé voor, dat de zielsmart, de ongerustheid, de vermoedens eener met zoo veel spoed volvoerde reis, haar in een bedenkelijken staat hadden gebracht, die ten minste eenige dagen rust en onverwilden bijstand van geneeskundigen vereischte. Ook diemaal was men onverbiddelijk en beval men haar den terugkeer te bespoedigen.

Ten gevolge van dit alles had nu eindelijk hare ziekte eene geaardheid aangenomen, waarvoor alle hulp der kunst zwichte. Op den 5den October 1837 blies zij in de armen van haren zoon den laatsten ademtocht uit. Altijd nederig te midden van grootheid, altijd moedig te midden van tegenspoeden, altijd goed en medelijdend, kan Hortensia thans aan haren hemelschen vader rekenschap geven van vlugtigen voorspoed, dien zij slechts voor anderen genoot.

Publike Verkoop.

Ten Huize van den Vendumeester
A. SALOMONS.

Vrijdag, den 23ten Februarij 1838.

Re 58 Koppen SLAVEN; aankomende de Heeren J. J. POYCELET & ZOON q. c. s. te Amsterdam, en laatst gewerkt hebbende op de Plantaadje *Grand Bellevue*, zijn verkocht voor eene som van f 12,585.

Pro Justitia.

Edictale Citatie.

Uit kracht van de acte Tweede default met admissie tot eene derde daging, verleend door Heeren Commissarissen ter Criminele Rolle van het Gerechtshof der Kolonie Suriname, de dato 23 Februarij 1838, aan het Publiek Ministerie dezer Kolonie, Impetrant van Edictale Citatie en Eischer ter eene, *op ende jegens* SUSANNA ELISABETH NAHAR.

Beklaagde ter andere zijde:

Zoo wordt door mij Exploiteur bij het Gerechtshof dezer Kolonie, andermaal bij Edicte *ad valras curia*, gedagvaard:

De Persoon van SUSANNA ELISABETH NAHAR, om ter zake der misdaad waarvan zij beschuldigd wordt, zich ter Criminele Rolle, van gemeld Gerechtshof te susteren, welke gehouden zal worden, op Vrijdag den 15^{den} Maart 1838, des voormiddags ten negen ure, ten einde op de vereischte vraagpunten te worden gehoord; — met intimatie, dat bij faute van dien, tegen dezelve zullen verzocht worden, zoodanige prolijten als naar regten, zullen bevonden worden te behooren.

Paramaribo, den 27 Februarij 1838.

R. GOLLENSTEDE,
Exploiteur.

Advertentie.

(10103) Alzoo JOOST ZAAL in qualiteit als gemachtigde van BASTIAAN VAN STAVAREN en deszelfs Huisvrouw CORNELIA MANA BRILLENBURG, zich aan het Collegie van Commissarissen voor het Departement der Onbeheerde Boedels heeft geadresseerd, om den aan dit Departement gedevolveerden Boedel van hunnen Zoon FRANÇOIS VAN STAVAREN als bij Testament benoemde Erfgenamen overtenemen; zoo worden belanghebbenden verwittigd dat na verloop van zes weken, door het Collegie voornoemd zal worden gedisponeerd, als hetzelfde vermeenen zal te behooren.

Paramaribo, den 26 Februarij 1838.

De Secretaris,
H. E. L. B.

(9862) De Exploiteur bij het Gerechtshof te Suriname, zal op Vrijdag den 2^{den} Maart 1838, des voormiddags ten negen uren, ter Kastelenij van gemeld Gerechtshof, publiek bij Executie verkoopen:

Een twaalfde aandeel in de Plantaadje DE EENDRAGT, gelegen ter wederzijde aan de rivier *Perica*, regts in het opvaren tusschen de Plantaadjen *la Solitude* en *Meulwijk*, en links in het opvaren tusschen de Plantaadjen *Onvergenoege* en *Brouwershaven*; aankomende ABRAHAM DANTFORT LEMMERS.

Liggende de Inventaris van verkoop, ten Kantore van den ondergeteekenden ter visie.

Paramaribo, den 24 Februarij 1838.

R. GOLLENSTEDE,
Exploiteur.

De Commissie voor Suriname van het Fonds ter aanmoediging en ondersteuning van de Gewapende Dienst in de Nederlanden, heeft de Eer, ter kennis van het geëerd publiek te brengen, dat in hare vergadering gehouden op Woensdag den 21sten dezer maand, haar medelid de Heer

EGBERT VAN EYDEN, is benoemd als TREZORIER, in plaats van wijlen den Heer S. A. WITTERING.

Dankbaar voor de aanzienlijke proeven van belangstelling, welke de Commissie, in het Jaar 1836, bij vernieuwing van de zijde der Ingezeten dezer plaats, heeft mogen ondervinden, strekt het haar tot een bijzonder genoegen bij deze te vermelden, dat het zuiver bedrag ter Intekenning voor het opgemelde Jaar, ter som van f 1189; — aan het Hoofdbestuur van het voorsz. Fonds is toegezonden en bij hetzelfde, met het levendigst gevoel van erkentelijkheid is ontvangen.

Doordrongen van het nuttig en allezins doelmatig gebruik, waartoe deze en gelijksoortige bijdragen, door het Hoofdbestuur worden aangewend, aangemoedigd door de daadzakelijke deelneming van *Suriname's* weldenkende Ingezeten en overtuigd van derzelve edele en onwankelbare geneigdheid ter bevordering van al hetgeen te regt den naam van *goed en schoon* draagt: zal de Commissie zich veroorloven om, (daar zij voor het afgelopen Jaar 1837, ten deze die welwillendheid niet heeft ingeroepen) voor dit loopende Jaar, hare medeburgere, wederom in die gelegenheid te stellen, kunne offers op het altaar van Vaderlandsliefde te storten.

Te dien einde zullen de Leden der Commissie, met daartoe ingerigte Lijsten, na den 5^{den} Maart e. k. zich vervoegen aan de huizen der Ingezeten; zij vlejen zich, nu ook aller harten gereed te zullen vinden, om hunnen arbeid met de gezegendste vruchten te bekroonen; — Het bewustzijn van deel te hebben gehad aan de strekking, waartoe het onderwerpelijke Fonds is daargesteld, zij en blijve ter aangename zelfsvoldoening voor allen, die wederom te mitde hand openen zullen!

Paramaribo, den 24 Februarij 1838.

Namens de Commissie voornoemd,

De Secretaris,

N. G. A. L. I. E. R.

(10100) Alle degenen welken eenige deugdelijke vorderingen hebben ten lasten Plantaadje HAMBURG in *Cottica*, gelieven daarvan opgaven te doen, ten Kantore van den ondergeteekende, voor medio Maart e. k., ten einde na accoord bevinding betaling te erlangen.

W. C. KENNEDIJ q. c. s.

(10102) Alle degenen, welke eenige deugdelijke vorderingen ten laste nu wijlen den Heer HENDRICUS REYNIER VAN NIEHOFF hebben, gelieven daarvan zoo spoedig mogelijk opgave te doen, en die verschuldigd zijn, betaling te presteren aan den ondergeteekende.

Paramaribo, den 26 Februarij 1838.

JOHs. H. E. L. B.

(9882) De verkoop der reeds geadverteerde Plantaadje OUD CLEVIA, FABRIEKEN, GEBOUWEN, cum anexis en de STOOM-BOOT, zal alnu plaats hebben op Dingsdag den 6 Maart e. k.

(10122) Op den 15^{den} Maart e. k., 's nademiddags de klokke 4 uur, zal door den Vendumeester M. A. KEIJSER op Vendu worden verkocht:

De Plantaadje FRIDERICISGIET in *Saramacca*, met deszelfs BEPOTINGEN, BEPLANTINGEN en GEBOUWEN, ingevolge daarvan geformeerde Inventaris.

Voorts een zes Riems TENT-CORJAAL, eene LASTDRAGER en eenige losse GOEDEREN van gemelde Plantaadje afkomstig, — alsmede:

VIER EN ZESTIG KOPPEN SLAVEN, aankomende Mevrouw de Weduwe W. W. B. RAVEN geboren BEELDSNIJDER, op voormelde Plantagie gewerkt hebbende.

Zullende de Koop-Condition en de Inventaris der Plantagie, *a c h t* dagen vóór den verkoopdag, ten Kantore van den Vendumeester ter visie liggen.

Paramaribo, den 28 Februarij 1838.

H. A. BUIK q. c.

A. ADOLF GEHRELS q. c.

JOHN GARDNER & Co.

(10081) Hebben ontvangen per de laatste gearriveerde Schepen en bieden te Koop aan:

Een generale assortiment van Ijzeren-, Koperen-, Staal- en Blikwaren, Timmer-, Schrijnwerkers-, Kuipers-, Metselaars-, Schoenmakers- en Plantaadje Gereedschappen, Engelsche taaie Spijkers in soorten, ijzeren Potten, Platlood, Hagels, extra fijne pleete Girandollen met zilveren randen, Olie en Azijn-stellen, fijne gebronsde Wand- en Nachtlampen, Stoom- of zoogenaamde Vapour Baden, Glas- en Aardewerk.

London Porter en Ale in vaten en bij 't dozijn, extra Rotterdamsch Bier in oxhoofden, Madera- Tenerife- en Port Wijnen, opregte Schiedammer Jenever, Brandewijn, versche Zalm en Oesters in blikke doozen, Engelsche Mostard, Visch-Sausen.

Engelsche grijze Castoor Hoeden met breede en smalle randen, fijn Laken en Cassimier, gemaakte Lakensche Rokken, Jassen, Vesten, Broeken en Buisjes, Dames Stroo Hoeden met of zonder Bloemen en Linten, Petten in soorten, Flanel, gebreide Borstrokken en Onderbroeken, Neteldoeken, Batist Katoen, zijden Chailis en gebloemde Neteldoeksche Kleeden, Callico's, Franche Corsetten, Iersch Linnen, Stopille, wit en bruin Dril, Satinet, Pike, Dames zijden Kousen en Handschoenen, katoenen Kousen, dito en wolle Sokken, Pelerines, zijden Omslagdoeken, Mantilles, Engelsche Zadel, Toomen, Zweepen, Carwatsen, Engelsche patent leder- en ordinaire sterke en Kleed Schoenen, wit en blauw Osnaburgs Linnen, wit en blauw Salempoeris, Vriesche Bonten, wolle Dekens, Neger Duffels en Hoeden.

Alle soorten van fijne Galanteriën, bestaande in Dames Ceintuur Gespen, Borstspelden, Brascietten, Colliers, Oor- en Vingerringen, Halskettingen voor Dames en Heeren, Hemden Knoopen, Agretten, extra fijne Dames Haarkammen en Ornamenten, Gouden en Zilveren Zakhorologien, Tafel Pendulen, Thermometers, Brillen en veel andere GOEDEREN meer.

J. S. Swijt

(10076) Heeft per het Schip *Amsterdam* Kapt. ABRAHAMS ontvangen, en biedt te koop aan:

$\frac{1}{2}$ en $\frac{3}{4}$ vaatjes Kasseer Vleesch, dito Tongen, Worst en Rolpens, dito gerookt Vleesch, Tongen en Worst.

Garnituren Tafellakens en Servietten, Pool- en Vriesch Bont, wit en grijs Dril, Everlasting, Mahonijhouten Stoelen met Riete zittingen, Stellen veere Bedden en Kussens, fijne vilte Mans Hoeden naar het laatste model; — MODEWAREN, Verwaren, Specerijen, Parfumerien, Vijgen, Corinten, Pruimen, Kraak- en Juffertjes Amandelen bij het pond, fraaije Patent Hanglampen met 2 en 3 Branches, &c. &c.

(9884) De Vendumeester M. A. KEIJSER, zal Vrijdag den 2 Maart verkoopen: PROVISIEN, STUKGOEDEREN KOPIE-PLANKEN, van den Houtgrond *Hanover*.

(10105) V. W. NIEHENKE vertrekt.

Scheepslidingen.

Uitgeklaard.

Den 26ste dezer, het Schip *Concordia*, Kapt. J. D. DIETZ, naar Amsterdam; lading: 315 vaten Suiker, 70 balen schoone Katoen en 18 balen Cacao.